

INSINÖÖRITOIMISTO ALPO LEINONEN OY
Mäntypöllinkuja 6N
50170 MIKKELI

60/ RAK NIEMELÄN RANTA-ASEMAKAAVA
SELOSTUS

Vireilletulosta ilmoitettu	
Tekninen lautakunta, luonnos	
Nähtävillä	
Tekninen lautakunta, ehdotus Nähtävillä	
Kaupunginhallitus hyväksynyt	
Kaupunginvaltuusto hyväksynyt	
Lainvoimainen	

Kuva suunnittelualueelta, oleva rakennus järveltä

1. PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

1.1 Tunnistetiedot

Kaava-alue käsittää Heinolan kaupungin Hirvensalon (402) kylässä olevan noin 6,2 ha suuruisen määräalan tilasta Niemelä RN:o 2:159.

1.2 Kaava-alueen sijainti

Tila sijaitsee Kannusjärven ranta-alueella noin 12 km Heinolan keskusta-alueesta koilliseen.

1.3 Kaavan nimi ja tarkoitus

Kaavan nimi on: **60/RAK Niemelän ranta-asemakaava.**

Tavoitteena on käyttää Niemelän tilan rantarakennusoikeus suunnittelemalla kolme rakennuspaikkaa Kannusjärven ranta-alueelle.

2. TIIVISTELMÄ

2.1 Kaavaprosessin vaiheet

Hankkeesta on neuvoteltu 22.9.2015 kaupungin kaavoituksessa sekä keskusteltu epävirallisesti (ei viranomaisneuvottelu) Lahdessa ELY:ssä 29.10.2015.

Kaavan pohjakartta 1:2000 on mitattu ja laadittu syksyn 2015 aikana ja odottaa kaupungin mittausosaston hyväksymistä.

3. SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT

3.1 Selvitys suunnittelun oloista

3.1.1 Alueen yleiskuvaus

Niemelän tilalla on hakijan omistama lomarakennus talousrakennuksineen.

3.1.2 Ympäristön tila, luonnonympäristö

Alue on muutoin tavanomaista maa- ja metsätalousaluetta talousmetsineen.

Kaava-alueen 4.2.2016 päivätty luontoselvitys on laadittu syksyllä 2015 tehdyn maastokäynnin perusteella; Ympäristösuunnittelu ENVIRO Oy, biologi Marko Vauhkonen.

3.2.3 Rakennettu ympäristö

Lähialueella on tilojen talouskeskuksia ja ranta-alueella loma-asutusta.

3.2.4 Maanomistus

Tilan omistavat Pertti Piironen ja hänen lapsensa Satu, Suvi ja Ville Piironen.

3.2. Suunnittelutilanne ja kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

3.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, selvitykset ja päätökset

Maakuntakaavassa 11.3.2008 **alueella** ei ole merkintöjä taikka aluevarauksia.

Yleiskaavaa alueella ei ole, eikä sellaista ole vireillä.

4. RANTA-ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

4.1 Kaavan suunnittelun tarve

Kaavan laatimiseen on ryhdytty maanomistajien aloitteesta.

4.2 Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset

Kaavahanke käynnistyy teknisen lautakunnan päätöksellä.

4.3 Osallistuminen ja yhteistyö

4.3.1 Osalliset

Osallisia ovat maanomistajat, kaupungin ao. hallintokunnat, tekninen lautakunta, kaupunginhallitus ja ELY-keskus.

4.3.2 Vireilletulo

Kaavahanke on tullut vireille x.x.2016.

4.3.3 Osallistumien ja vuorovaikutusmenettelyt

Kaavahankkeesta ilmoitetaan kaupungin toimesta osallisille lähettämällä heille OAS ja luonnos ranta-
asemakaavaksi.

4.3.4 Viranomaisyhteistyö

Luonnoksen kuuluttamisen – julkisesti nähtävänä oloajan - ja lausuntojen jälkeen pidetään tarvittaessa neuvottelut eri tahojen kanssa.

4.4 Ranta-asemakaavan tavoitteet

4.4.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet, maanomistajien tavoitteet

Maanomistajien tavoitteena on saada hyväksytyä ranta-asemakaava, jossa olisi kolme rantarakennuspaikkaa.

4.4.2 Prosessin aikana syntyneet tavoitteet, tavoitteiden tarkentuminen

x

4.5 Ranta-asemakaavan laatimisen ratkaisun valinta ja perusteet

Mielipiteet ja niiden huomioon ottaminen

ELY:ssä 29.10.2015 todettiin, että ELY – keskus antaa lausunnon kaavasta myöhemmin.

4.5.1 Suunnitteluvaiheiden käsittelyt ja päätökset

Tekniseen lautakunnan käsittelyyn ja päätöksen jälkeen OAS ja luonnos kuulutetaan ja lähetetään tiedoksi ja pyydetään tarvittavat lausunnot. Sen jälkeen kaava etenee ehdotusvaiheeseen.

5 RANTA-ASEMAKAAVAN KUVAUS

5.1 Kaavan rakenne

Kaavaan on suunniteltu kolme omarantaista rakennuspaikkaa, joista yksi on rakennettu. Muu alue on maa- ja metsätalousaluetta, jolla ei ole rakennusoikeutta.

5.1.2 Mitoitus

Alue	pinta-ala, ha rantaviivaa, m, todellista ja muunnettua	
<i>Korttelialue 1</i>		
Rakennuspaikka 1	0,570	55
Rakennuspaikka 2	0,500	60
<i>Korttelialue 2</i>		
Rakennuspaikka 1	1,120	140
<i>Maa- ja metsätalousalue</i>	<u>4,010</u>	<u>265</u>
Yhteensä	6,200	520

Näin ollen rakennuspaikkoja olisi 3 kpl/0,52 km eli 5,8 kpl muunnetulla rantakilometrillä. Hankkeen aloitusvaiheessa Heinolan maankäyttöyksikössä käydyssä keskustelussa 22.9.2015 todettiin, että Kannujärven ranta-alueiden mitoitus voisi olla enintään 6 rakennuspaikkaa/ muunnettu rantakilometri.

Emätilatarkastelu:

Niemelän tila on muodostettu Kannusjärven ranta-alueelle lohkomisessa 7.8.1954. Sen jälkeen siitä lohkottu 11.11.1974 Viilajärven ranta-alueelle tila RN:o 2:158, josta on lohkottu 27.6.1991 kaksi tilaa RN:ot 2:203 ja 2:204 (Vilholan, rakennettu). Nämä tilat ovat toisen järven ranta-alueella, eivätkä näin ollen vähennä Niemelän tilan rakennusoikeutta Kannusjärven ranta-alueella.

Kannusjärven ranta-alue on edelleen se alue, mikä muodostui em. lohkomisessa vuonna 1954 eli kysymyksessä on nk. emätila ja rantarakennusoikeuden mitoitus on laskettu sen mukaisesti.

Selvitys edellä olevasta erillisissä liitteissä; kiinteistörekisterin karttaote sekä em. tilojen muodostamisketju taaksepäin.

5.1.3 Tie- ja katualueet

Alue rajoittuu Hoilonmäen yksityistiehen, josta on rakennettu tieyhteys rakennetulle rakennuspaikalle. Uusi tieyhteys korttelialueelle 1 rakennetaan myös Hoilonmäen yksityistieltä.

5.2 Ympäristön häiriötekijät

Ei ole; kysymyksessä on pienehkö järviolue.

5.3 Kaavamerkinnät ja määräykset

Kaavakartassa olevat kaavamääräykset ja merkinnät vastaavat ympäristöministeriön asetuksen mukaisia kaavamääräyksiä ja -merkintöjä.

6. KAAVAN VAIKUTUKSET

6.1 Ihmisen elinoloihin kohdistuvat vaikutukset ja sosiaaliset vaikutukset

(asukkaiden arkielämän laatu, terveys, turvallisuus ja viihtyisyys, erityisryhmät)

Kaavalla lisätään rakentamista sekä palvelujen käyttämistä. Päivittäiskauppaan kaava myös vaikuttaa.

6.2 Ympäristöön kohdistuvat vaikutukset

(pinta- ja pohjavedet, maaperä, vesistöt, luonnon monimuotoisuus, luonnonvarat, kasvillisuus, eläimistö, ilma, melu)

Kaavan toteutuminen lisää asiointiliikennettä, mikä lisää päästöjen ja melun määrää jonkin verran.

Vesi- ja jätevesihuolto sekä jätehuolto hoidetaan kiinteistökohtaisesti.

6.3 Alue- ja yhdyskuntarakenteeseen kohdistuvat vaikutukset

(väestön määrä, ikärakenne, työllisyys, palvelut, taajamarakenteen leviäminen)

Kaavalla voi olla positiivisia työllisyysvaikutuksia. Väestön määrään ei ole vaikutusta.

6.4 Liikenteelliset vaikutukset

(liikenneturvallisuus, julkinen liikenne, kevyt liikenne, liittymät ja pysäköinti).

Kaavan toteutuminen tuo alueelle lisää autoja. Tieyhteys rakennuspaikoille on valmiina Hoilonmäen yksityistien kautta.

6.5 Kulttuuri ja muut vaikutukset

(rakennuskulttuuri, maisema- ja kaupunkikuva, kulttuuripalvelujen tarjonta).

Kaavalla ei ole kulttuurisia vaikutuksia.

6.6 Taloudelliset vaikutukset

(yhdyskuntatekniset ja teiden rakennuskustannukset, talonrakennuskustannukset, palvelujen järjestäminen).

Kaava-alueen rakentaminen tuo työmahdollisuuksia alueelle.

6.7 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Luonnonolot, maisemarakenne, maisemakuva

Luonnonolot eivät oleellisesti muutu kahden uuden rakennuspaikan muodostamisella ja rakentamisella.

6.8 Vesistöt ja vesitalous

Vesistön tila ei muutu, koska jätevesistä ja jätehuollosta on annettu noudatettavat kaavamääräykset.

6.9 Maa- ja metsätalous

Metsien käsittely tapahtuu edelleen metsäsuunnitelman mukaisesti ottaen huomioon erityisesti rantavyöhykkeen metsien käsittely. Olevat tieyhteydet palvelevat myös metsätaloutta.

7. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

7.1 Toteuttaminen ja ajoitus

Ranta-asemakaava toteutuu maanomistajan ja yksityisten toimijoiden aikataululla

Mikkelissä 18.maaliskuuta 2016.

Alpo Leinonen

Alpo Leinonen
Rakennus- ja maanmittausinsinööri
0440 555 195
alpo.e.leinonen@gmail.com

LIITTEET

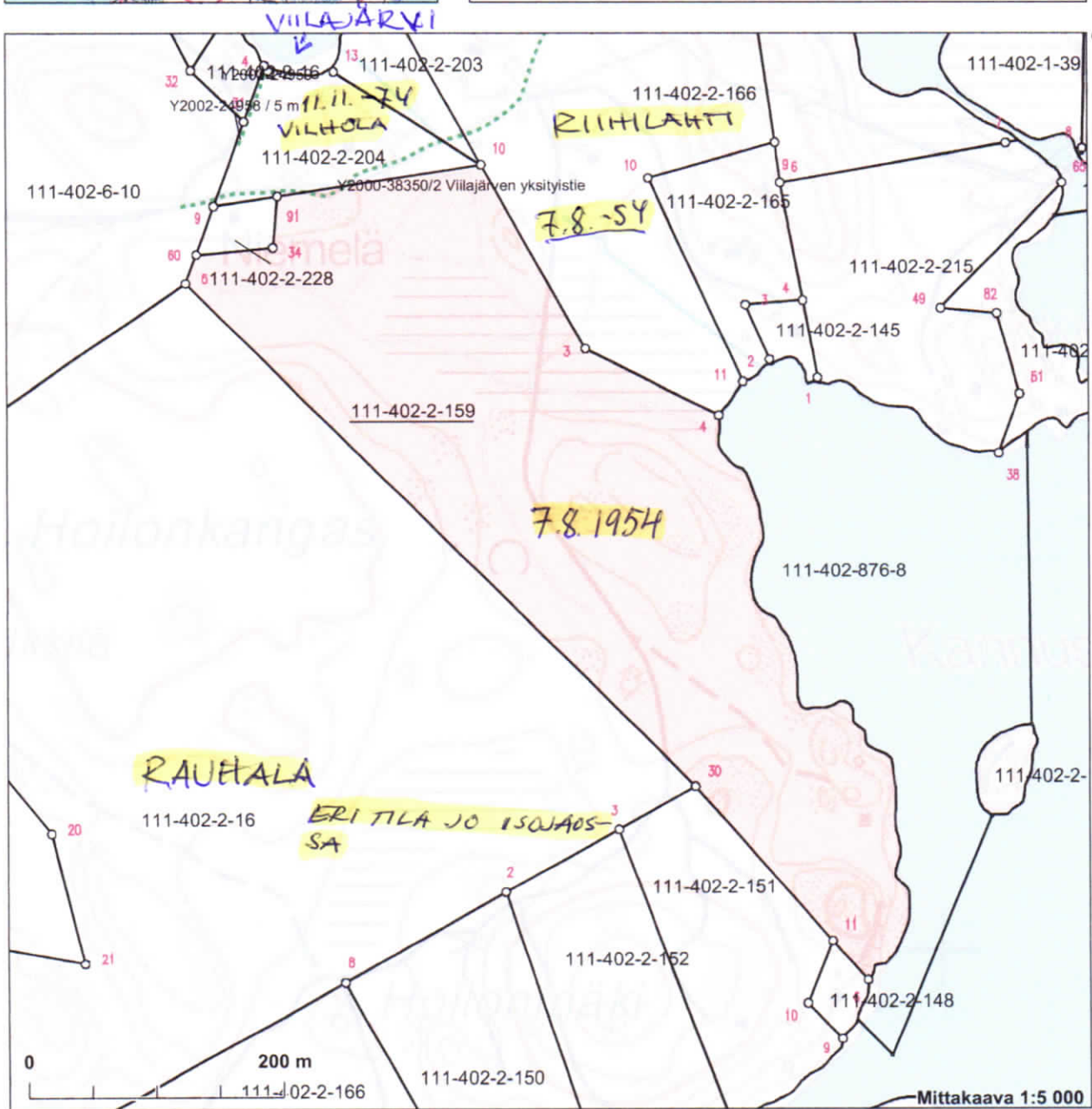
1. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma 1.3.2016
2. Luonnos 29.2.2016
3. Luontoselvitys 4.2.2016

Kiinteistötunnus: 111-402-2-159
 Nimi: NIEMELÄ
 Rekisteriyksikkölaji: Tila
 Kunta: Heinola (111)
 Palstojen lukumäärä: 1

Tulostettu kiinteistötietojärjestelmästä 22.6.2015.

Kiinteistörekisterin tiedoissa voi olla puutteita ja epätarkkuuksia. Rekisteriyksikön tarkka alueellinen ulottuvuus selviää toimitusasiakirjoista ja maastosta. Rekisteritiedoista katso tarkemmin www.maanmittauslaitos.fi/rekisteritiedot.

Perustiedot

Kiinteistötunnus:	111-402-2-159	Rekisteröintipvm:	1.1.1997
Nimi:	NIEMELÄ	Kokonaispinta-ala:	12,014 ha
Rekisteriyksikkölaji:	Tila	Maapinta-ala:	12,014 ha
Kunta:	Heinola (111)	Palstojen lukumäärä:	1
Arkistoviite:	3:143 AS (HEINOLAN MLK)		

Muodostumisketju taaksepäin

Muodostetun rekisteriyksikön rekisteröintipvm	Muodostetun rekisteriyksikön kiinteistötunnus	Muodostaja	Muodostumistoimenpide ja arkistoviite
1.1.1997	111-402-2-159	< 89-402-2-159 (X)	Siirretty kuntaan
11.11.1974	89-402-2-159 (X)	< 89-402-2-144 (X)	Lohkominen, 3:143 AS
5.4.1971	89-402-2-144 (X)	< 89-402-2-40 (X)	Lohkominen, 3:133 AS
7.8.1954	89-402-2-40 (X)	< 89-402-2-6 (X)	Lohkominen, 3:85-
2.2.1928	89-402-2-6 (X)	< 89-402-2-4 (X)	Lohkominen, 3:69-
25.1.1928	89-402-2-4 (X)	< 89-402-2-1 (X)	Halkominen, 3:69-
4.11.1867	89-402-2-1 (X)	< 89-402-2-0 (X)	Halkominen, 3:67,3:67A-H-
2.4.1867	89-402-2-0 (X)		Isojako, 3:66,3:66A-M - ISOJAKO

Tulostettu kiinteistötietojärjestelmästä 22.6.2015.

Kiinteistörekisterin tiedoissa voi olla puutteita ja epätarkkuuksia.
 Rekisteritiedoista katso tarkemmin www.maanmittauslaitos.fi/rekisteritiedot.

LÄNSIPUOLELLA NAAPURI

Perustiedot

Kiinteistötunnus:	111-402-2-16	Rekisteröintipvm:	1.1.1997
Nimi:	RAUHALA	Kokonaispinta-ala:	35,04 ha
Rekisteriyksikkölaji:	Tila	Maapinta-ala:	25,19 ha
Kunta:	Heinola (111)	Vesipinta-ala:	9,850 ha
Arkistoviite:	3:71- (HEINOLAN MLK)	Palstojen lukumäärä:	3

Muodostumisketju taaksepäin

Muodostetun rekisteriyksikön rekisteröintipvm	Muodostetun rekisteriyksikön kiinteistötunnus	Muodostaja	Muodostumistoimenpide ja arkistoviite
1.1.1997	111-402-2-16	< 89-402-2-16 (X)	Siirretty kuntaan
29.10.1930	89-402-2-16 (X)	< 89-402-2-12 (X)	Lohkominen, 3:71-
2.2.1928	89-402-2-12 (X)	< 89-402-2-5 (X)	Lohkominen, 3:69-
25.1.1928	89-402-2-5 (X)	< 89-402-2-1 (X)	Halkominen, 3:69-
4.11.1867	89-402-2-1 (X)	< 89-402-2-0 (X)	Halkominen, 3:67,3:67A-H-
2.4.1867	89-402-2-0 (X)		Isojako, 3:66- ISOJAKO,3:66A-M ISOJAKO

(X) = lakannut rekisteriyksikkö

Tulostettu kiinteistötietojärjestelmästä 30.3.2016.

Kiinteistörekisterin tiedoissa voi olla puutteita ja epätarkkuuksia.
 Rekisteritiedoista katso tarkemmin www.maanmittauslaitos.fi/rekisteritiedot.

OLLUT JO ISOJAOSSA ERILLINEN TILA

Perustiedot

Kiinteistötunnus:	111-402-2-166	Rekisteröintipvm:	1.1.1997
Nimi:	RIIHILAHTI	Kokonaispinta-ala:	10,834 ha
Rekisteriyksikkölaji:	Tila	Maapinta-ala:	10,834 ha
Kunta:	Heinola (111)	Palstojen lukumäärä:	2
Arkistoviite:	3:154 AS (HEINOLAN MLK)		

Muodostumisketju taaksepäin

Muodostetun rekisteriyksikön rekisteröintipvm	Muodostetun rekisteriyksikön kiinteistötunnus	Muodostaja	Muodostumistoimenpide ja arkistoviite
1.1.1997	111-402-2-166	< 89-402-2-166 (X)	Siirretty kuntaan
2.3.1977	89-402-2-166 (X)	< 89-402-2-164 (X)	Lohkominen, 3:154 AS
14.8.1975	89-402-2-164 (X)	< 89-402-2-147 (X)	Lohkominen, 3:151 AS
12.8.1971	89-402-2-147 (X)	< 89-402-2-135 (X)	Lohkominen, 3:134 AS
16.9.1969	89-402-2-135 (X)	< 89-402-2-41 (X)	Lohkominen, 3:127 AS
7.8.1954	89-402-2-41 (X)	< 89-402-2-6 (X)	Lohkominen, 3:85-
2.2.1928	89-402-2-6 (X)	< 89-402-2-4 (X)	Lohkominen, 3:69-
25.1.1928	89-402-2-4 (X)	< 89-402-2-1 (X)	Halkominen, 3:69-
4.11.1867	89-402-2-1 (X)	< 89-402-2-0 (X)	Halkominen, 3:67,3:67A-H-
2.4.1867	89-402-2-0 (X)		Isojako, 3:66- ISOJAKO,3:66A-M ISOJAKO

Tulostettu kiinteistötietojärjestelmästä 30.3.2016.

Kiinteistörekisterin tiedoissa voi olla puutteita ja epätarkkuuksia.
 Rekisteritiedoista katso tarkemmin www.maanmittauslaitos.fi/rekisteritiedot.

Perustiedot

Kiinteistötunnus:	111-402-2-204	Rekisteröintipvm:	1.1.1997
Nimi:	VILHOLA	Kokonaispinta-ala:	1,2410 ha
Rekisteriyksikkölaji:	Tila	Maapinta-ala:	1,2410 ha
Kunta:	Heinola (111)	Palstojen lukumäärä:	1
Arkistoviite:	3:215 AS (HEINOLAN MLK)		

Muodostumisketju taaksepäin

Muodostetun rekisteriyksikön rekisteröintipvm	Muodostetun rekisteriyksikön kiinteistötunnus	Muodostaja	Muodostumistoimenpide ja arkistoviite
1.1.1997	111-402-2-204	< 89-402-2-204 (X)	Siirretty kuntaan
27.6.1991	89-402-2-204 (X)	< 89-402-2-158 (X)	Lohkominen, 3:215 AS
11.11.1974	89-402-2-158 (X)	< 89-402-2-144 (X)	Lohkominen, 3:143 AS
5.4.1971	89-402-2-144 (X)	< 89-402-2-40 (X)	Lohkominen, 3:133 AS
7.8.1954	89-402-2-40 (X)	< 89-402-2-6 (X)	Lohkominen, 3:85-
2.2.1928	89-402-2-6 (X)	< 89-402-2-4 (X)	Lohkominen, 3:69-
25.1.1928	89-402-2-4 (X)	< 89-402-2-1 (X)	Halkominen, 3:69-
4.11.1867	89-402-2-1 (X)	< 89-402-2-0 (X)	Halkominen, 3:67,3:67A-H-
2.4.1867	89-402-2-0 (X)		Isojako, 3:66- ISOJAKO,3:66A-M ISOJAKO

Tulostettu kiinteistötietojärjestelmästä 30.3.2016.

Kiinteistörekisterin tiedoissa voi olla puutteita ja epätarkkuuksia.
 Rekisteritiedoista katso tarkemmin www.maanmittauslaitos.fi/rekisteritiedot.

HEINOLA, HIRVISALO, NIEMELÄ RANTA-ASEMAKAAVAN LUONTOSELVITYS

Marko Vauhkonen

4.2.2016

HEINOLA, HIRVISALO, NIEMELÄ RANTA-ASEMAKAAVAN LUONTOSelvitys

Sisälly

1 Johdanto	3
2 Aineisto ja menetelmät	4
3 Tulokset	4
3.1 Yleiskuvaus	4
3.2 Arvokkaat luontokohteet.....	8
3.3 Merkittävät lajiesiintymät	8
4 Johtopäätökset ja suositukset	9
5 Lähteet ja kirjallisuus	9

Kansi: Kannusjärven rantametsää suunniteltujen uusien rakennuspaikkojen kohdalla.

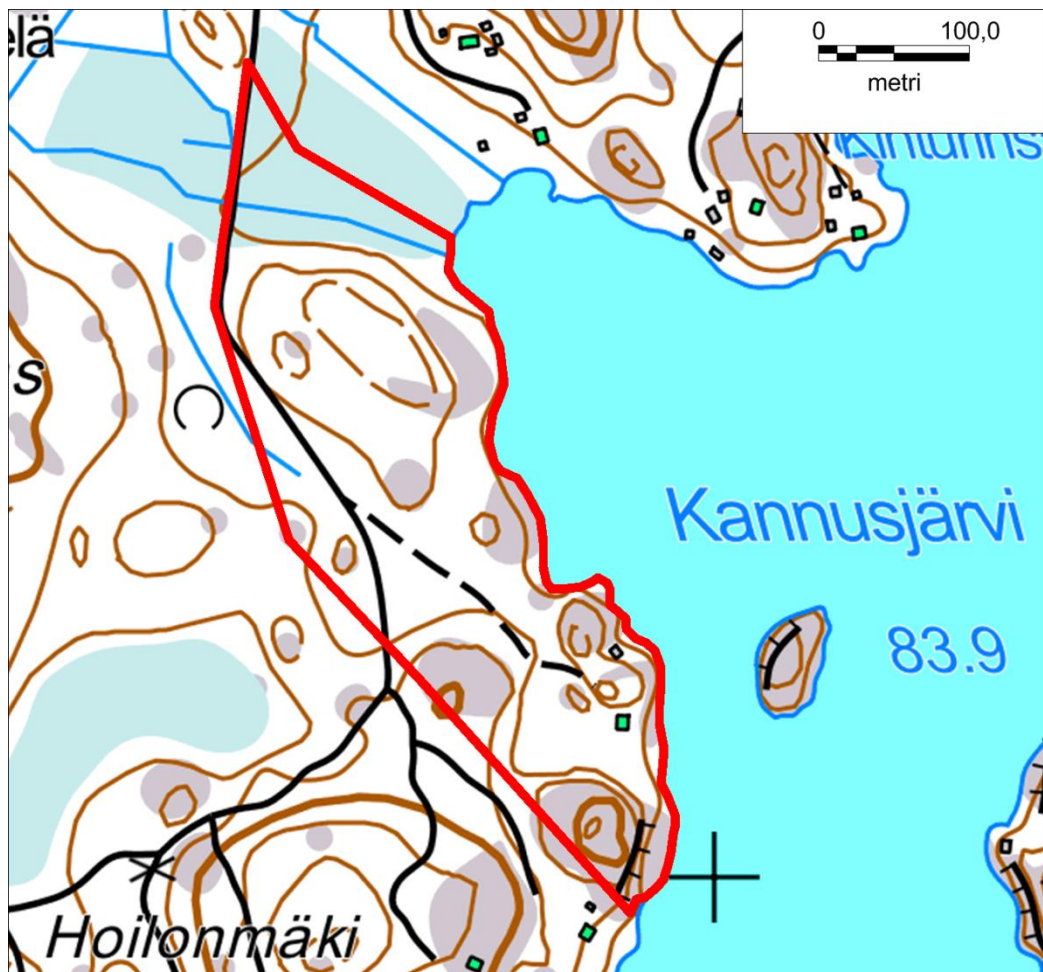
Pohjakartat © Maanmittauslaitos.

Valokuvat © Marko Vauhkonen.

1 JOHDANTO

Heinolan kaupungin Hirvisalon kylässä sijaitsevalle tilalle Niemelä RN:o 2:159 laaditaan ranta-asemakaavaa. Kiinteistö sijaitsee Kannusjärven luoteisrannalla ja siihen sisältyy rantaviivaa hieman yli 500 metriä. Tilalla on yksi olemassa oleva lomarakennus, joka on tarkoitus säilyttää. Kannusjärven rannalle on alustavasti suunniteltu kaavoitettavaksi kaksi uutta omarantaista tonttia.

Maanomistaja Pertti Piironen tilasi Niemelän ranta-asemakaavan luontoselvityksen Ympäristösuunnittelu Enviro Oy:ltä, jossa työn on tehnyt biologi, FM Marko Vauhkonen. Luontoselvitys kattoi koko ranta-asemakaava-alueen (kuva 1), jonka pinta-ala on lähes seitsemän hehtaaria.

Kuva 1. Ranta-asemakaava-alueen sijainti ja rajaus (punainen viiva) tilalla Niemelä RN:o 2:159.

2 AINEISTO JA MENETELMÄT

Niemelän ranta-asemakaava-alueelta ei ole aiempia luontotietoja ympäristöhallinnon rekistereissä, OIVA - ympäristö- ja paikkatietopalvelussa tai Heinolan kaupungilla. Alueelta ei ole tiedossa havaintoja uhanalaisista tai silmälläpidettävistä (Vauhkonen 2003 ja julkaisematon) tai muista merkittävistä kasvilajeista (Heinolan putkilokasviatlas -tutkimus; M. Vauhkonen, julkaisematon).

Heinolan pesimälinnustoseselvityksen (ks. Vauhkonen 1999) yhteydessä on havainnointi 1990-luvulla myös Kannusjärven ranta-alueiden linnustoa, mutta selvityksen tulokset ovat jo vanhentuneet. Tuolloin ei kuitenkaan tavattu huomionarvoisia lintulajeja (Vauhkonen 2002a). Selvitysalueelta ei tunneta (ympäristöhallinnon tiedot sekä Vauhkonen 2002b, 2007 ja julkaisematon) liito-oravan esiintymisalueita eikä ranta-asemakaava-alueella ole lajin elinympäristöksi hyvin sopivaa metsää.

Selvitysalueen kasvillisuus- ja luontotyyppejä sekä kasvistoa ja arvokkaita luontokohteita inventoitiin 1.7.2015, jolloin koko selvitysalue käveltiin kattavasti läpi. Ranta-alueet inventoitiin myös venettä käyttäen. Alueelta laadittiin kartalle rajaamalla osa-aluejako. Osa-alueilta inventoitiin ja kirjattiin muistiin luonnonolojen, kasvillisuuden ja kasviston yleiskuvaus sekä mahdolliset erityispiirteet. Maastokäynnillä havainnointiin myös muuta eliölajistoa, erityisesti kirjoverkkoperhosta, sekä arvioitiin huomionarvoisen lajiston kannalta merkittävät elinympäristöt tai kohteet ja mahdolliset lisäselvitystarpeet.

Maastossa selvitettiin arvokkaiden luontokohteiden esiintyminen. Näitä ovat mm. luonnonsuojelulain 29 §:n mukaiset suojellut luontotyypit, vesilain 2 luvun 11 §:n mukaiset pienvesikohteet, metsälain 10 §:n mukaiset elinympäristöt ja Suomessa uhanalaiset luontotyypit (Raunio ym. 2008a, b). Lisäksi arvioitiin, onko Niemelän tilan alueella kohteita, jotka täyttäisivät METSO-ohjelman kriteerit (Ympäristöministeriö 2008). Mahdolliset kohteet rajattiin ja paikannettiin GPS-laitteen (Garmin 62s) avulla.

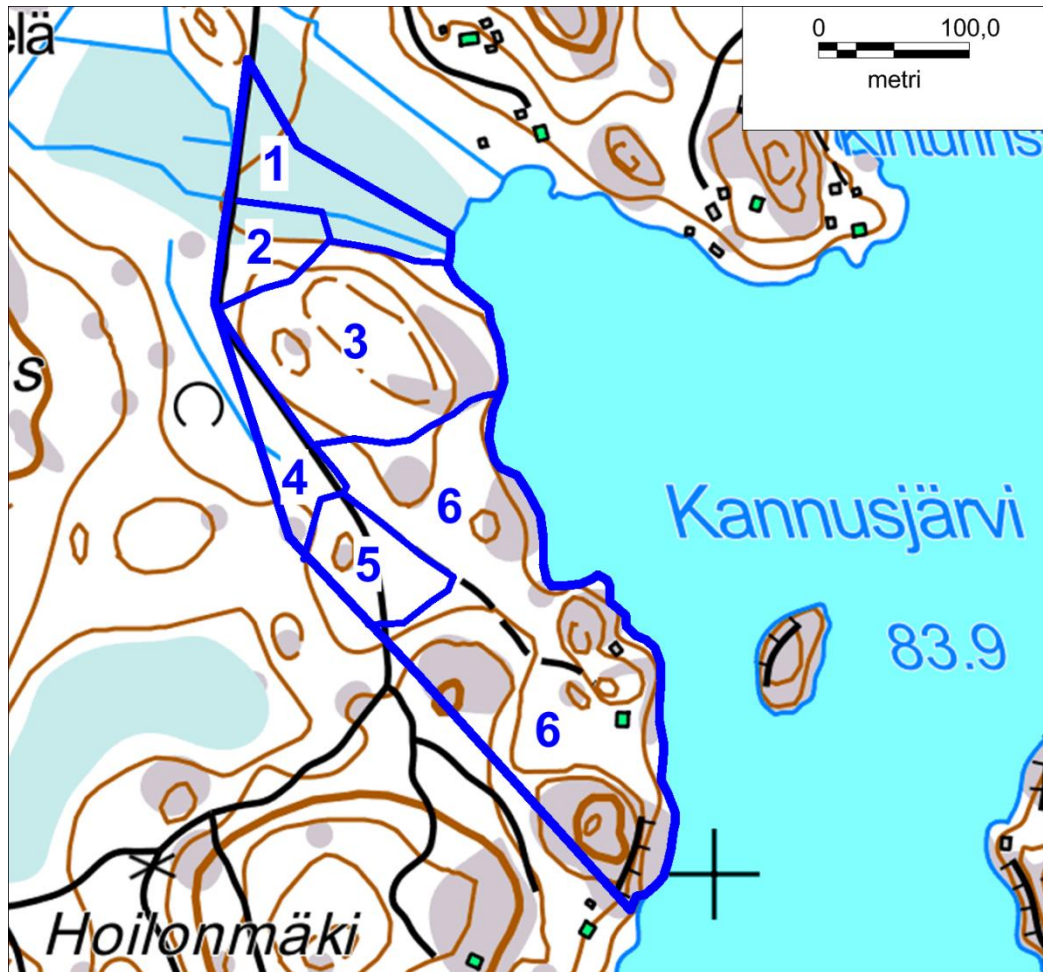
3 TULOKSET

3.1 Yleiskuvaus

Selvitysalueelta rajattiin ilmakuvan ja maastohavaintojen perusteella kuusi osaluuetta (kuva 2), joiden luonnonoloja kuvataan seuraavassa.

Osa-alue 1

Kuvio on harvapuustoista rämettä (kuva 3), jonka poikki on kaivettu oja. Kasvillisuus on isovarpurämettä ja rämemuuttumaa. Puusto on pääosin uudistuskypsää ja alikasvoksena on vähän koivua. Kenttäkerroksessa vallitsevat suopursu ja juolukka, lisäksi tavataan mm. mustikkaa ja puolukkaa.

Kuva 2. Niemelän tilan luonnonolojen yleiskuvauksessa käytetty osa-aluejako (siniset viivat ja numerot 1–6).

Osa-alue 2

Mäenrinteessä kasvaa tiheää nuorta kuusikkoa ja kauempana tiestä myös mäntyä. Aluskasvillisuus on niukkaa ja sen muodostavat tavanomaiset tuoreen kangaslaajan lajit. Kuvion pohjoisreuna on suota, joka on muuttunut turvekankaaksi. Kenttäkerroksessa tavataan karujen korpirämeiden lajeja, ennen kaikkea varpuja.

Osa-alue 3

Suunnitellut uudet rakentamiskaupat sijoittuvat pääosin tälle osa-alueelle ja pieneltä osin osa-alueelle 6. Kuviolla kasvaa mäntyvaltaista sekametsää. Valtapuusto on uudistuskypsää ja harvahkoa, mikä luo metsään valoisan yleisilmeen (kuva 4). Alikasvoksena on eri-ikäistä mäntyä, koivua, pihlajaa sekä vähän harmaaleppää, raitaa ja katajaa. Kasvillisuus on tuoretta kangasta, joka lähenee paikoin kivaikkoa kangasmetsää. Kuvion itäosassa on kalliopaljastuma ja alueella on paisiteisia rinteitä, joista kuitenkin puuttuu ns. valorinteiden kasvillisuus. Aluskasvillisuudessa tavataan mustikkaa, puolukkaa, kioloa, metsätähteä, metsälauhaa, oravanmarjaa, lillukkaa, kangasmaitikkaa sekä metsä- ja hietakastikkaa.

Kuva 3. Suota osa-alueella 1.

Kuva 4. Mäntyvaltaista metsää osa-alueella 3.

Osa-alue 4

Kuvio on tiheähköä, puustoltaan nuorta–varttuvaa kuusikkoa, jossa kasvaa sekapuuna vähän lehtipuustoa (koivu, harmaaleppä, pihlaja, raita) varsinkin tien läheisyydessä. Aluskasvillisuus on valon puutteen vuoksi niukkaa; lajistoon kuuluvat mm. mustikka, käenkaali ja metsäalvejuuri.

Osa-alue 5

Kuvio on nuorta ja varttunutta kasvatuskuusikkoa, jossa kasvaa sekapuuna hie-man koivua ja pihlajaa. Tien länsipuolella aluskasvillisuus on puuston tiheyden vuoksi niukkaa (kuva 5). Tien itäpuolella puusto on harvempaa ja kenttäkerroksessa tavataan mm. metsäkortetta, hiirenporrasta, metsäalvejuurta, lillukkaa, metsäkurjenpolvea, sudenmarjaa, mustikkaa, käenkaalia, oravanmarjaa ja suorvokkia. Kuvio on osin kosteapohjainen ja sitä on ojitettu. Lehtomaisuutta ilmentäviä lajeja tavataan niukkana lähinnä ojien reunoilla. Muuten kuviolla vallitsevat lehtomaisen kankaan kasvilajit.

Kuva 5. Tiheää nuorta kuusikkoa osa-alueella 5.

Osa-alue 6

Laajin osa-alue on pinnanmuodoiltaan vaihtelevaa maastoa. Kuviolla on useita kallioisia kumpareita ja niiden välisiä alavampia alueita. Osa-alue on kauttaaltaan mäntyvaltaista metsää, mutta puuston ikä vaihtelee jonkin verran kuvion eri osissa. Rantojen läheisyydessä (ks. kansikuva) ja kallioiden lakialueilla on uudistuskypsää tai varttunutta puustoa; muualla alueella on nuorempaa metsää.

Männyn lisäksi tavataan sekapuuna yleisesti koivua ja paikoin kuusta sekä vähän nuorta haapaa. Alikasvoksena tai pensaskerroksessa tavataan lisäksi mm. pihlajaa ja harmaaleppää. Puusto on lähes koko osa-alueella melko harvaa. Lahopuustoa on varsin vähän, lähinnä joitakin mäntykeloja. Kuviolla on useita kalliopaljastumia ja alueen eteläpäässä myös pieni rantajyrkänne.

Osa-alueen kasvillisuus on pääasiassa tuoretta kangasmetsää. Monilla rinteillä se lähenee kuivahkoa kangasta ja vaihtuu edelleen lakialueiden kalliomänniköiksi, joita luonnehtivat yleiset kangasmetsäsammalet, poronjäkälet ja kanerva. Erityinen kalliokasvillisuus puuttuu. Metsäisten osien kenttäkerroksessa tavataan mm. mustikkaa, puolukkaa, metsälauhaa, kultapiiskua, vähän kangasmaitikkaa, kevätpiiphoa ja metsätähteä.

3.2 Arvokkaat luontokohteet

Niemelän tilan alueella tai sen lähiympäristössä ei sijaitse Natura 2000 -alueita, valtakunnallisten luonnonsuojeluohjelmien kohteita, luonnonsuojelualueita, suojeltuja luontotyyppejä tai luonnonmuistomerkkejä.

Vuoden 2015 luontoselvityksessä ei todettu kohteita, jotka täyttäisivät luonnonsuojelulain 29 §:n mukaisten suojeltujen luontotyyppien, vesilain 2 luvun 11 §:n mukaisten pienvesikohteiden tai metsälain 10 §:n mukaisten elinympäristöjen kriteerit. Selvitysalueella ei todettu Suomessa uhanalaisia luontotyyppejä (Raunio ym. 2008a, b) eikä kohteita, jotka täyttäisivät METSO-ohjelman kriteerit (Ympäristöministeriö 2008).

3.3 Merkittävät lajesiintymät

Selvitysalueelta ei ole aiempia tietoja ns. Punaisen kirjan (Rassi ym. 2010, Liukko ym. 2016, Tiainen ym. 2016) tai muiden huomionarvoisten lajien esiintymisestä. Tällaisia ei todettu myöskään vuoden 2015 maastonselvityksessä. Kertakäynti heinäkuussa ei sinänsä ole riittävä kaikkien olennaisten lajiryhmien selvittämiseen. Alueen luontotyyppien ja kasvillisuuden perusteella voidaan kuitenkin arvioida suurella varmuudella, ettei mahdollisilla uusilla rakentamisalueilla ole sellaisia kohteita tai elinympäristöjä, jotka olisivat huomionarvoisille lajeille tärkeitä. Ranta-asemakaava-alueella on tavanomaisia kangasmetsiä, joilla ei todennäköisesti ole erityistä linnustollista merkitystä.

Ranta-asemakaava-alueen metsät eivät ole liito-oravalle hyvin sopivaa elinympäristöä. Laji suosii puustoltaan varttuneita tai iäkkäitä sekametsiä sekä kuusikoita, joissa kasvaa sekapuuna edes vähän lehtipuustoa, ennen kaikkea haapaa. Tällaisia metsiköitä selvitysalueella ei ole.

Lepakoiden esiintyminen selvitysalueella on mahdollista, mutta alueella ei luonnonolojen ja puuston rakenteen perusteella arvioitu olevan lepakoiden kannalta tärkeitä kohteita (vrt. Suomen Lepakotieteellinen yhdistys 2012). Mahdollisilla uusilla rakentamisalueilla ei todettu lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikoiksi sopivia kohteita.

Muista EU:n luontodirektiivin liitteen IV(a) lajeista arvioitiin kirjoverkkoperhosen esiintyminen alueella hyvin epätodennäköiseksi. Selvitysalueella on vain vähän kirjoverkkoperhoselle tyypillistä elinympäristöä (osa puoliavoimista kallioista, teiden pientareet). Lajin toukkien ravintokasveista kangasmaitikka esiintyy alueella kuitenkin niin niukkana, ettei sopivaa lisääntymisympäristöä ole.

Ranta-asemakaava-alueen rannoilla ei ole sopivia kutupaikkoja viitasammakolle. Karulta, kivikkoisilta sekä osin jyrkiltä ja kallioisilta rannoilta puuttuu sopiva suoja tarjoava luhta- tai vesikasvillisuus. Myöskään kuviolla 1 oleva valtaoja ei ole viitasammakolle sopiva kutupaikka. Rantojen edustalla ei ole luontodirektiivin liitteen IV(a) sudenkorentojen esiintymisen kannalta sopivaa ilmaversois- tai keluslehtiskasvillisuutta.

Selvitysalueella ei asiantuntija-arvioinnin perusteella ole sellaisia elinympäristöjä, joissa huomionarvoisten lajien esiintyminen olisi todennäköistä. Arvioinnin perusteella ei ehdoteta tehtäväksi tarkempia lajistonselvityksiä.

4 JOHTOPÄÄTÖKSET JA SUOSITUKSET

Niemelän ranta-asemakaava-alueen luontoselvityksessä ei todettu erityisiä luontoarvoja, jotka tulisi ottaa huomioon alueen kaavoituksessa. Tulosten perusteella ei ole tarpeen antaa maankäytön suunnittelua koskevia suosituksia.

5 LÄHTEET JA KIRJALLISUUS

- Liukko, U.-M., Henttonen, H., Hanski, I. K., Kauhala, K., Kojola, I., Kyheröinen, E.-M. & Pitkänen, J. 2016: Suomen nisäkkäiden uhanalaisuus 2015. – Ympäristöministeriö ja Suomen ympäristökeskus, Helsinki. 34 s.
- Rassi, P., Hyvärinen, E., Juslén, E. & Mannerkoski, I. (toim.) 2010: Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2010. – Ympäristöministeriö ja Suomen ympäristökeskus, Helsinki. 685 s.
- Raunio, A., Schulman, A. & Kontula, T. (toim.) 2008a: Suomen luontotyyppien uhanalaisuus – Osa 1. Tulokset ja arvioinnin perusteet. – Suomen ympäristö 8/2008:1–264.
- Raunio, A., Schulman, A. & Kontula, T. (toim.) 2008b: Suomen luontotyyppien uhanalaisuus – Osa 2. Luontotyyppien kuvaukset. – Suomen ympäristö 8/2008:1–572.
- Sierla, L., Lammi, E., Mannila, J. & Nironen, M. 2004: Direktiivilajien huomioon ottaminen suunnittelussa. – Suomen Ympäristö 742. Ympäristöministeriö. 113 s.
- Suomen Lepakkotieteellinen yhdistys 2012: Suomen lepakkotieteellinen yhdistys ry:n suositus lepakkokartoituksista luontokartoittajille, tilaajille ja viranomaisille. 7 s.

- Söderman, T. 2003: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi – kaavoituksessa, YVA-menettelyssä ja Natura-arvioinnissa. – Ympäristöopas 109:1–196.
- Tiainen, J., Mikkola-Roos, M., Below, A., Jukarainen, A., Lehikoinen, A., Lehtiniemi, T., Pessa, J., Rajasärkkä, A., Rintala, J., Sirkiä, P. & Valkama, J. 2016: Suomen lintujen uhanalaisuus 2015. – Ympäristöministeriö ja Suomen ympäristökeskus, Helsinki. 49 s.
- Vauhkonen, M. 1999: Heinolan pesimälinnustoselvitys valmistui. – Päijät-Hämeen Linnut 30:26–29.
- Vauhkonen, M. 2002a: Heinolan pesimälinnusto: uhanalaiset ja silmälläpidettävät lajit. – Tmi Marko Vauhkonen, Heinola. 44 s.
- Vauhkonen, M. 2002b: Liito-oravan esiintymisalueet Heinolassa. – Tmi Marko Vauhkonen, Heinola. 7 s. + 6 liites.
- Vauhkonen, M. 2003: Päijät-Hämeen uhanalaiset ja silmälläpidettävät putkikasvit. Esiintymät ja niiden suojeleminen. – Alueelliset ympäristöjulkaisut 326:1–98.
- Vauhkonen, M. 2007: Liito-oravan esiintymisalueet Heinolassa: Täydennysraportti. – Tmi Marko Vauhkonen, Heinola. 16 s.
- Ympäristöministeriö 2008: METSO-ohjelman luonnontieteelliset valintaperusteet. – Suomen ympäristö 26/2008:1–75.